

3w1

czyli

Ustawa o przewozie lądowym towarów niebezpiecznych

Stowarzyszenie Doradców do spraw Transportu Towarów Niebezpiecznych – DGSA zostało zaproszone do wyrażenia opinii w sprawie projektu ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych. Projekt ten, w wersji z 16 marca 2009 roku jest umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury. Stowarzyszenie wystosowało pisemną opinię o tym projekcie. Odbyło się również nieformalne spotkanie, w trakcie którego ustalono, że przedstawiciele Stowarzyszenia zostaną zaproszeni na spotkanie, w czasie którego w sposób szczegółowy będą mogli przedstawić swoje stanowisko. Spotkanie takie miało miejsce w dniu 8 maja 2009r. w Ministerstwie Infrastruktury. Ze strony Stowarzyszenia udział w nim wzięli p. Norbert Świderek i p. Piotr Grobelny. Byli również przedstawiciele Stowarzyszenia Doradców do spraw Bezpieczeństwa Przewozu Towarów Niebezpiecznych Koleją – p. Anita Pilaszkiwicz i p. Krzysztof Irmiński. W wyniku dyskusji, często burzliwych, do projektu ustawy wprowadzonych zostało szereg zmian. Poniższe omówienie przedstawia projekt ustawy wg stanu na dzień 8 maja 2009r.

Ustawa o przewozie lądowym towarów niebezpiecznych implementuje do ustawodawstwa polskiego Dyrektywę 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych. Określa zasady podejmowania i wykonywania działalności w zakresie krajowego i międzynarodowego przewozu

- drogowego
- kolejną i
- żegluga śródlądową

towarów niebezpiecznych oraz organy właściwe do sprawowania kontroli tej działalności (Art. 1).

Zastąpi obecnie obowiązujące

- ustawę o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych
- ustawę o przewozie kolejną towarów niebezpiecznych
- rozporządzenie w sprawie przewozu materiałów niebezpiecznych statkami żegluga śródlądowej.

Nie będzie jej się stosowało

- w przypadkach wskazanych w ADR/RID/ADN
- przy przewozie pojazdami, wagonami i statkami należącymi do sił zbrojnych
- przy przewozie wykonywanym w całości w granicach wyłączzonego obszaru, niebędącym obszarem ogólnodostępnym (Art.3)

ale

Minister Obrony Narodowej ma obowiązek wydać rozporządzenie określające warunki wykonywania przewozu towarów niebezpiecznych przez siły zbrojne (Art. 3)

Właściwe władze (art.6) – najważniejsze zmiany w stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów dotyczą:

Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego, który jest właściwą władzą m. in. w sprawach:

- warunków technicznych kontenerów w przewozie drogowym, kolejowym i żegludze śródlądowej oraz nadwozi do przewozu luzem towarów niebezpiecznych w przewozie drogowym
- wydawania świadectw doradcy do spraw bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych w zakresie przewozu drogowego, kolejowego i żegluga śródlądową
- przygotowania i aktualizowania katalogów pytań egzaminacyjnych dla kierowców, ekspertów ADN i doradców DGSA

Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, który jest właściwą władzą w sprawach:

- sprawozdawczości wypadkowej, w tym sprawozdań, o których mowa w 1.8.5 ADR/RID/ADN – w ten sposób zdjęto z doradców obowiązek sporządzania tych sprawozdań

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji – jest właściwą władzą w sprawach ewidencji ważnych zaświadczeń ADR/ADN – wypełnienie wymagań punktu 1.10.1.6

Wymagania wobec kierowców (art.8)

Do kierowania pojazdem przewożącym towary niebezpieczne w przewozie drogowym w, stosunku do którego ADR wymaga ukończenia przez jego kierowcę kursu ADR, jest uprawniona osoba, która m. in. spełnia wymogi określone w przepisach o ruchu drogowym i o transporcie drogowym w stosunku do kierowców wykonujących przewóz drogowy.

Oznacza to, że kierowcy posiadający prawo jazdy tylko kategorii B, będą musieli odbywać badania lekarskie i psychologiczne

Szkolenie (art.8, 17-23)

Rozdzielono proces szkolenia od egzaminowania.

Prowadzenie kursów dla kierowców, ekspertów ADN i kandydatów dla doradców jest działalnością regulowaną i wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących kursy.

Kursy mogą prowadzić przedsiębiorcy, jednostki badawczo-rozwojowe i wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego.

Wykładowcy powinni posiadać wyższe wykształcenie i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową w zakresie wykładanej problematyki lub posiadać świadectwo doradcy. Przepis ten został przeniesiony z dotychczasowej ustawy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, w której dotyczył jedynie szkolenia kierowców.

Ośrodek powinien posiadać odpowiednią bazę lokalową, wyposażenie i środki dydaktyczne, zbiór przepisów oraz możliwość przeprowadzenia ćwiczeń praktycznych.

Działalność może prowadzić podmiot, wobec którego nie została otwarta likwidacja lub nie ogłoszono upadłości i członkowie organu zarządzającego (lub właściciel) nie byli prawomocnie skazani za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przeciwko dokumentom.

Wpis do rejestru dokonywany jest na pisemny wniosek podmiotu.

Rejestr podmiotów prowadzi marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę podmiotu, a dla podmiotów mających siedzibę poza granicami Polski – marszałek województwa mazowieckiego.

Marszałek prowadzący rejestr niezwłocznie przekazuje informacje o dokonaniu wpisu lub wykreśleniu z rejestru do Dyrektora TDT i jednostki upoważnionej do egzaminowania kierowców.

Podmiot prowadzący kurs jest obowiązany na 10 dni przed rozpoczęciem kursu przedstawić marszałkowi właściwemu na miejsce prowadzenia kursu informację o miejscu, czasie i harmonogramie kursu.

Podmiot prowadzący kurs obowiązany jest wydać uczestnikowi kursu zaświadczenie o jego zakończeniu.

Egzaminowanie

Niestety, nie zostały ujednoczone zasady egzaminowania. W projekcie ustawy mamy następujące zapisy:

egzaminowanie kierowców (art. 8)	egzaminowanie ekspertów ADN (art. 10)	egzaminowanie doradców (art. 15)
Egzamin dla kierowców przewożących towary niebezpieczne przeprowadza jednostka upoważniona przez ministra właściwego do spraw transportu	Egzamin na eksperta ADN przeprowadza komisja, o której mowa w art. 36 ust. 2 ustawy o żegludze śródlądowej	Komisję egzaminacyjną powołuje, spośród osób posiadających wiedzę w zakresie bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych, minister właściwy do spraw transportu
Egzamin przeprowadzany jest za opłatą – maksimum 200 zł	Egzamin przeprowadzany jest za opłatą – maksimum 200 zł	Egzamin przeprowadzany jest za opłatą – maksimum 500 zł
Za wydanie zaświadczenia, wydanie wtórnika zaświadczenia i przedłużenie ważności zaświadczenia pobiera się opłatę – maksimum 50 zł	Za wydanie świadectwa eksperta i wydanie wtórnika świadectwa pobiera się opłatę – maksimum 50 zł	Za wydanie świadectwa, wydanie wtórnika świadectwa i przedłużenie ważności świadectwa pobiera się opłatę – maksimum 50 zł
Zaświadczenie wydaje jednostka upoważniona	Świadectwo eksperta wydaje dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej	Świadectwo doradcy wydawane jest w drodze decyzji administracyjnej przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego
Opłaty stanowią dochód jednostki upoważnionej	Opłaty stanowią dochód budżetu państwa	Opłaty stanowią dochód Transportowego Dozoru Technicznego

<p>Minister właściwy do spraw transportu w drodze rozporządzenia określi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „jednostkę upoważnioną” - wzór zaświadczenia ADR - warunki i tryb przeprowadzania egzaminu - skład komisji egzaminacyjnej, sposób jej działania, tryb powoływania oraz wymagania kwalifikacyjne dla członków komisji - szczegółowy zakres i formę egzaminu - wysokości opłat 	<p>Minister właściwy do spraw transportu w drodze rozporządzenia określi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzór świadectwa eksperta ADN - wysokości opłat 	<p>Minister właściwy do spraw transportu w drodze rozporządzenia określi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzór świadectwa doradcy - warunki i formę przeprowadzania egzaminu - skład komisji egzaminacyjnej, sposób jej działania, tryb powoływania oraz wymagania kwalifikacyjne dla członków komisji - wysokości opłat
Tryb odwoławczy - skarga do marszałka województwa	Tryb odwoławczy - brak trybu odwoławczego w ustawie	Tryb odwoławczy - skarga do Dyrektora TDT
Koszt kursu i egzaminu oraz wydania zaświadczenia (świadectwa) ponosi uczestnik przewozu towarów niebezpiecznych w przypadku osoby wykonującej czynności na jego rzecz lub uczestnik kursu lub osoba przystępująca do egzaminu – w innych przypadkach		Koszt kursu i egzaminu oraz wydania świadectwa ponosi zainteresowany
Rejestr kierowców – jednostka upoważniona przekazuje informacje o wydanych zaświadczeniach do CEPIK (Art. 22)	Rejestr ekspertów ADN – brak w tej chwili w projekcie regulacji – musi być wpisana ze względu na konieczność spełnienia wymagań przepisu 1.10.1.6 ADN	Rejestr doradców – Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego (Art. 15) – określone dane powinny być ogólnodostępne

Z zapisów w projekcie ustawy nie wynika wprost, kto przeprowadza egzamin dla doradców. Egzamin dla doradców będzie składał się z dwóch części: ogólnej i specjalistycznej, dotyczącej danego rodzaju transportu.

Rozporządzenie wykonawcze dotyczące kwalifikacji załóg statków nie określa sposobu i warunków egzaminowania ekspertów ADN. Nie ma tam takiego stanowiska!

Szkolenie innych osób (art. 9)

Osoby inne niż kierowcy, wykonujące czynności związane z przewozem towarów niebezpiecznych zatrudnione przez uczestnika przewozu lub wykonujące na jego rzecz czynności związane z tym przewozem, powinny zostać przeszkolone przez tego uczestnika lub na jego koszt. Szkolenie to prowadzi osoba posiadająca świadectwo doradcy. Przeszkolenie powinno być potwierdzone na piśmie.

Doradcą może być osoba, która:

- posiada wykształcenie wyższe,
- nie była skazana za przestępstwo umyślne przeciwko wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu oraz bezpieczeństwu powszechnemu,
- ukończyła kurs początkowy,
- złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną – posiada „świadectwo doradcy”.

Wykreślono z projektu ustawy obowiązek dwuletniego doświadczenia związanego z przewozem drogowym, kolejowym lub w żegludzie śródlądowej. Doradcy, którzy uzyskali świadectwo na dotychczasowych zasadach (nie posiadają wykształcenia wyższego) i przedłużają ważność świadectwa doradcy, uważa się, że spełniają wymagania określone w ustawie.

Sprawozdanie roczne (art. 14)

Doradca sporządza sprawozdanie w dwóch egzemplarzach w terminie do 14 lutego. Uczestnik przewozu towarów niebezpiecznych jest obowiązany przesłać jeden egzemplarz w terminie do 28 lutego odpowiednio do:

- Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego
- Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego
- dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej.

Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi wzór rocznego sprawozdania.

Pojazdy (art. 28)

Umieszczono delegację dla ministrów właściwych do spraw transportu i gospodarki, aby określili w drodze rozporządzenia warunki, tryb, wzór i wysokość opłaty za wystawienie dopuszczenia kontenerów i nadwozi do przewozu luzem (BK1/BK2) oraz dopuszczenia przedziałów ładunkowych i osłon do przewozu razem towarów niebezpiecznych klasy 1 grup zgodności B i D.

Nadzór (art. 29)

Nadzór nad przewozem towarów niebezpiecznych sprawuje odpowiednio:

- Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego
- Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
- dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej.

Kontrola (art. 29 i 30)

Osoby przeprowadzające kontrole nie mogą wykonywać czynności doradcy.

Inspektorzy ITD, upoważnieni pracownicy UTK, upoważnieni pracownicy UŻŚ oraz inspektorzy PIP są zobowiązani do sprawdzenia w trakcie kontroli wywiązywania się doradcy z obowiązków określonych w ustawie i w ADR/RID/ADN. W przypadku stwierdzenia naruszeń są zobowiązani do niezwłocznego przekazania informacji do Dyrektora TDT, który może w określonych przypadkach nałożyć karę w formie decyzji administracyjnej w wysokości 500 zł (art. 37)

Zgłaszanie (art. 33)

Utrzymano obowiązek zgłaszania przewozu niektórych towarów niebezpiecznych

Przewoźnicy zagraniczni przekraczający granicę RP z Unią Europejską mają mieć obowiązek powiadomienia odpowiednich służb w chwili przekroczenia granicy.

Kary (art. 35 - 42)

Pojawiły się kary za wybrane naruszenia w przewozie kolejowym i żegluga śródlądową.

Pojawiło się jednoznaczne odesłanie do kar zawartych w ustawie o transporcie drogowym w przypadku przewozu drogowego.

Obniżono karę, za nieprzeszkolenie innych osób niż kierowcy do 2000 zł. Wprowadzono karę za niezgłoszenie przewozu podlegającego obowiązkowi zgłoszenia w wysokości 1000 zł.

Na chwilę obecną nie jest wykluczone przeniesienie całej części 6 z załącznika do ustawy o transporcie drogowym do ustawy o przewozie lądowym towarów niebezpiecznych.

Urządzenia ciśnieniowe

Wykreślono przepisy dotyczące urządzeń ciśnieniowych – znajdują się one w ustawie o systemie oceny zgodności.

Planowane wejście w życie ustawy to 1 stycznia 2010r.

Opracował: Norbert Świderek